

Akademia og næringslivet – konkurrenter eller felles interesser?

Carla Botten-Verboven

Direktør Kompetanseavdelingen Norsk Industri

6. november 2007

Konkurrenter

Ja!

Felles interesser

Ja!

Dette er Norsk Industri

- 2 000 medlemsbedrifter
- Mer enn 110 000 ansatte i medlemsbedriftene
- Den største landsforeningen i NHO
- 23 ulike bransjer – olje & gass (lev. ind.), medisinsk industri, møbelindustri, elektro og energi, maritim, treforedling, kjemisk, bergverk, teko, maritim, glass og keramisk.....
- Aker Kværner, Hydro, Norske Skog, SNSK, GE, Borregaard, Kongsberggruppen, Rolls Royce, Ekornes, Helly Hansen.....

Norsk Industris strategi 2006-2009

Vår visjon: Norges industri er Norges framtid

Mål

Våre overordnede mål:

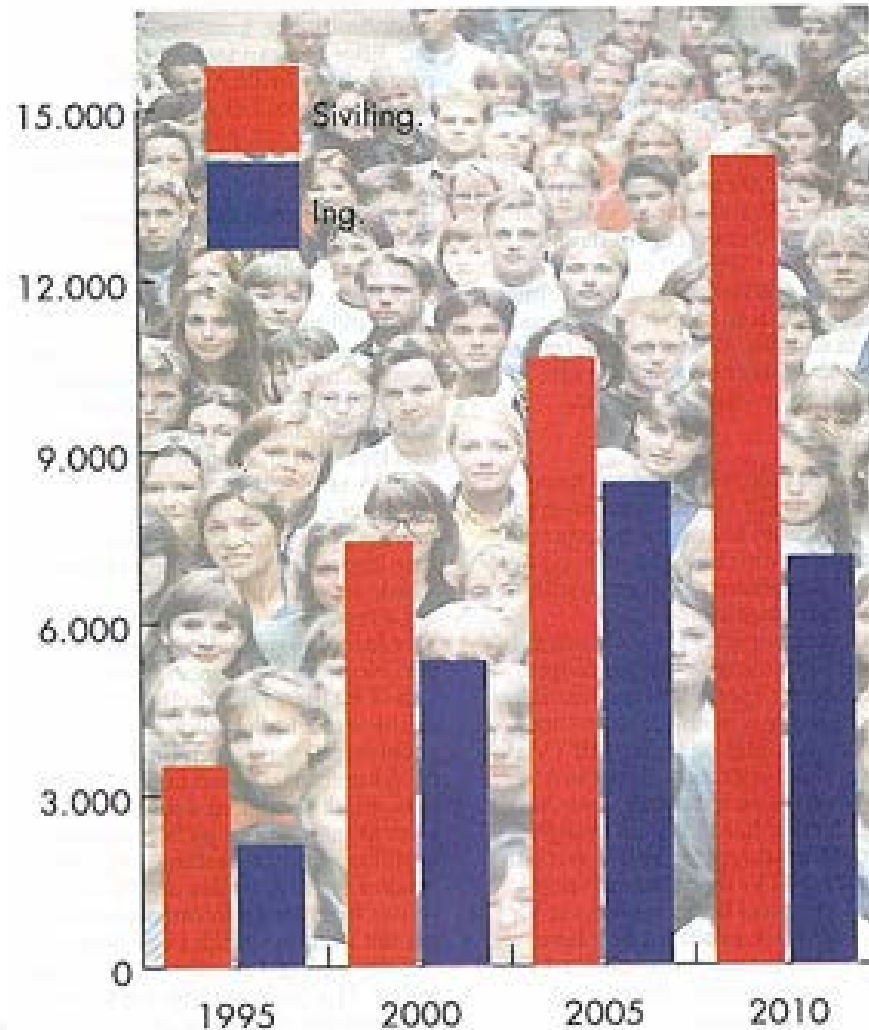
- Økt lønnsomhet hos medlemmene
- Økt verdiskaping hos medlemmene
- Sette dagsorden for samfunnsdebatten

Våre strategivalg

- Lønns- og arbeidsvilkår
- Samfunnsansvar
- Politiske rammebetingelser
- Kommunikasjon
- **Kompetanse**
- Medlemsservice
- Organisasjon

Beregnet overskudd av teknologer 1995-2010

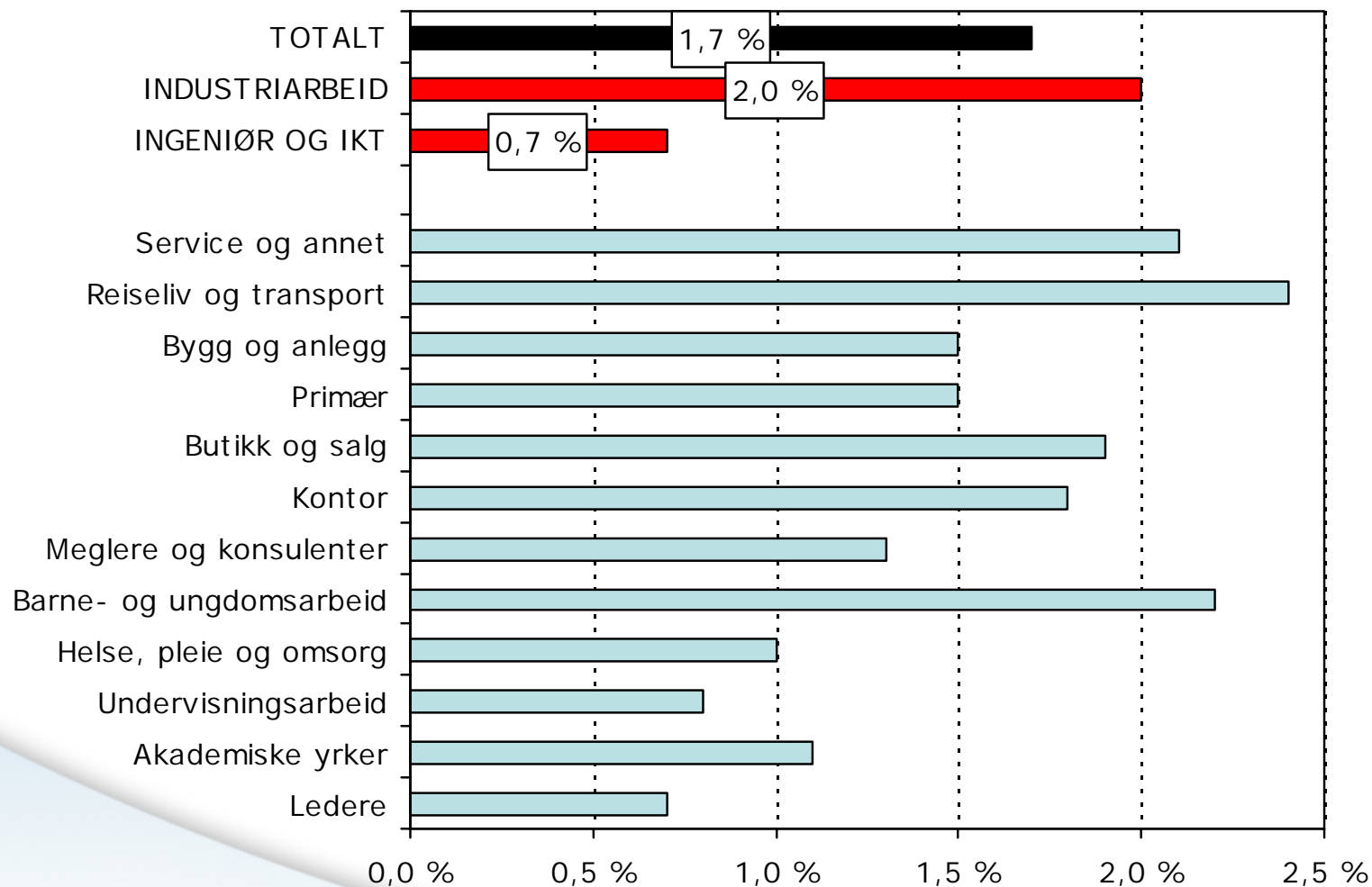
[Kilde: Arbeidsdirektoratet/Statistisk Sentralbyrå]

Kilde:
Arbeidsdirektoratet/
Statistisk Sentralbyrå
1996

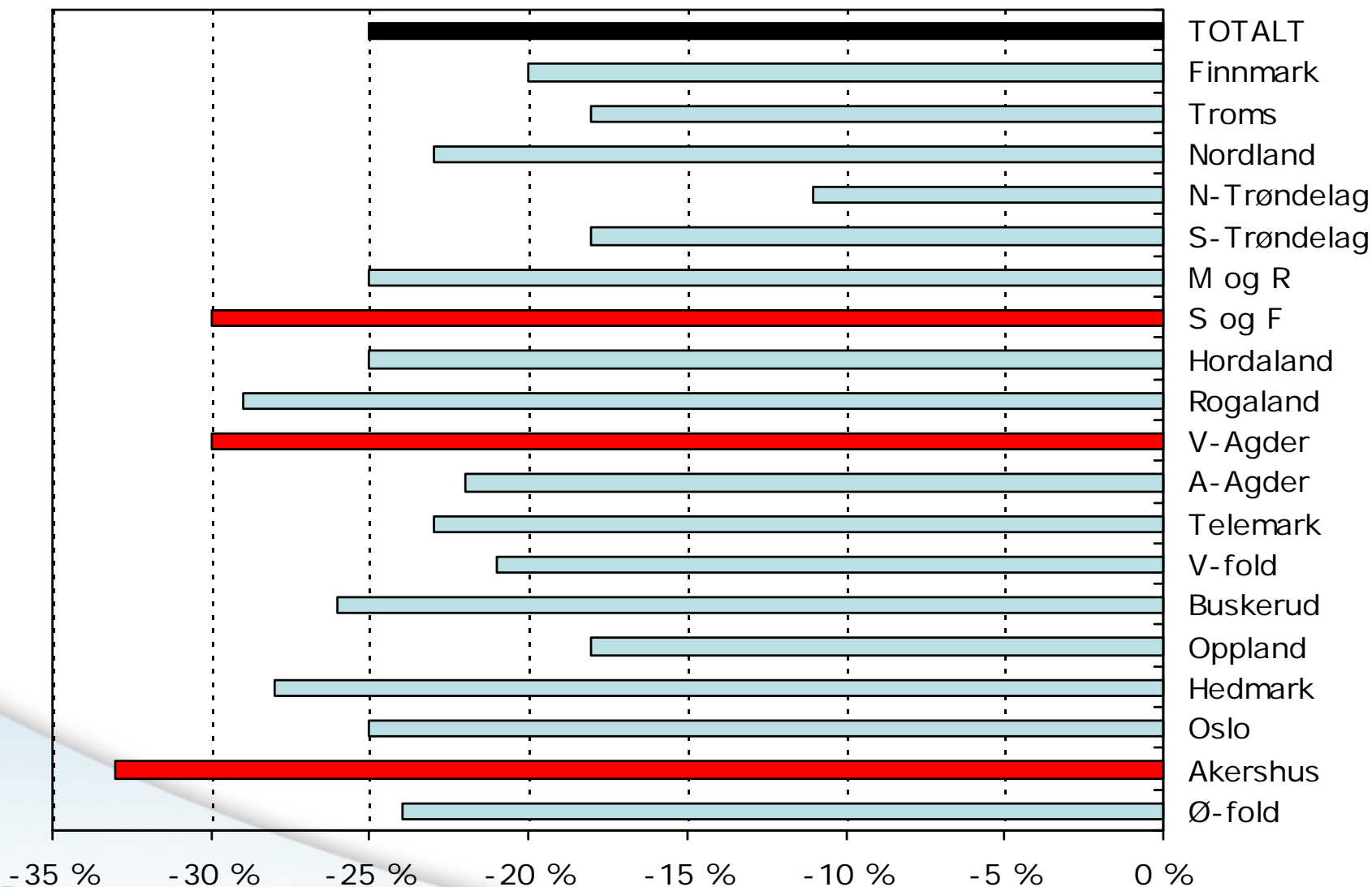
Foto: Scanfoto

Helt ledige i prosent av arbeidsstyrken

Helt ledige

endring oktober 2006 til oktober 2007

Konkurrenter - stramt arbeidsmarked

- Observasjon:

Mange velger å begynne i næringslivet.

Utdanningsnivået ved overgang fra student til ansatt er lavere enn det ellers ville ha vært

Økt behov for videreutdanning (heving av grad) hos ansatte i næringslivet

- Tiltak:

Utvikle fleksible modeller for etter- og videreutdanning

Akademia = leverandør av nyutdannede

Akademia = leverandør av etter- og videreutdanning av ansatte

Konkurrenter - Nærings-PhD

- Observasjon:

En arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet leverte i oktober 2006 en innstilling med forslag om å opprette en nærings-PhD, inspirert av Danmarks 35 år gamle Erhvervs PhD

- Tiltak:

Det bør etableres en ordning med offentlig delfinansiering av doktorgrader i næringslivet

Felles interesser - teknologiske fag

- Observasjon:

Økt interesse blant ungdom for å velge realfag -
Tiltak for å styrke realfag virker

- Tiltak:

Mange av disse ungdommene vil ta høyere utdanning innen teknologiske fag – men er det plass til dem?

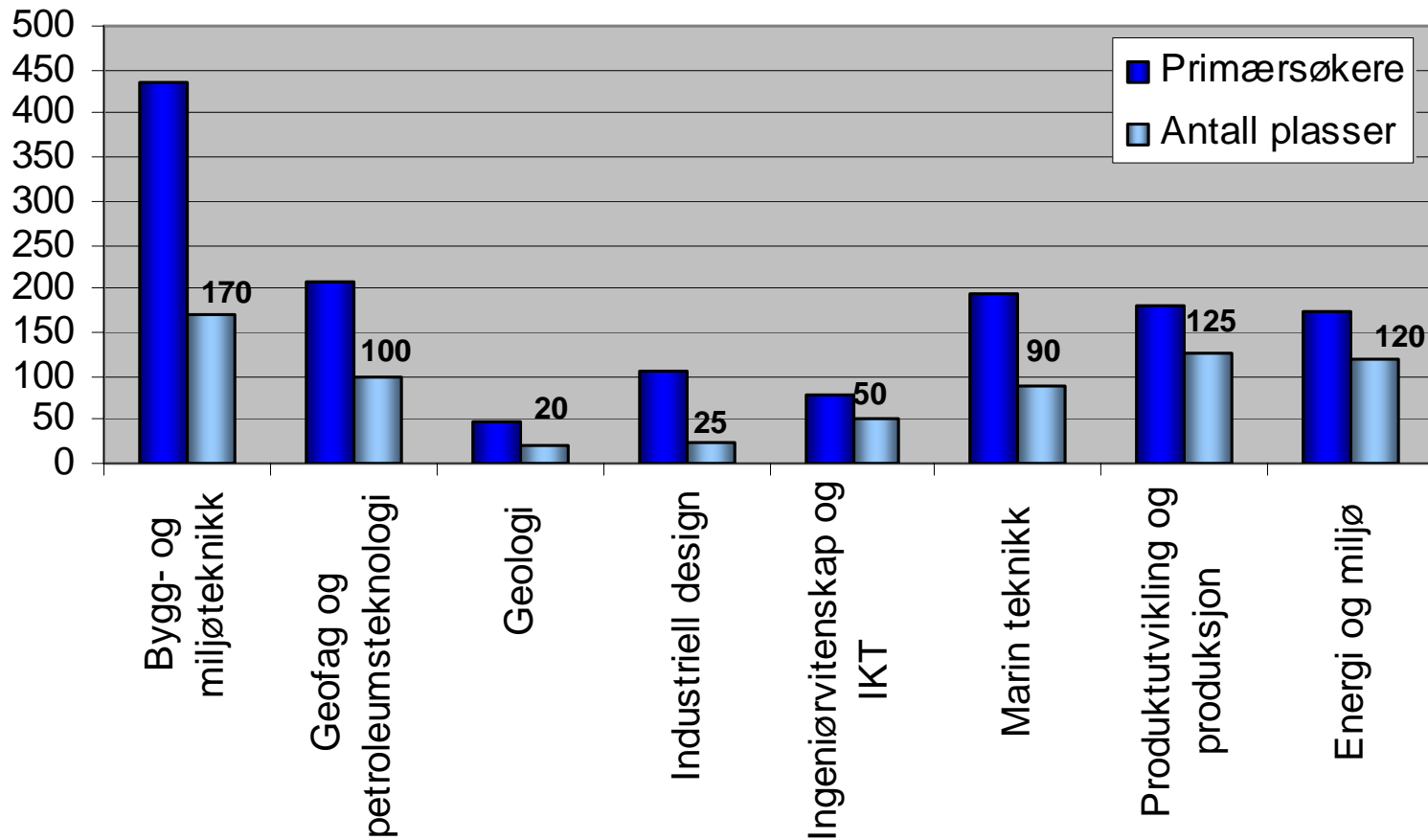
- Få studieplasser innen viktige fagområder, eks **Nanoteknologi** – i 2007 er det tatt inn 30 studenter med 67,5 i inntakspoeng og med 79 på venteliste. Med investeringer på rundt 6 milliarder i solcelleproduksjon i Norge vil behovet for arbeidskraft med slik kompetanse være stort de kommende årene.

Felles interesser – kapasitet i teknologiske fag

- Observasjon:
Søkning til teknologiske fagområder er økende og noen ventelister er unødvendig lange.
Krevende å kunne tilby nye studietilbud raskt når endret kompetanse etterspørres
- Tiltak:
Egen satsing på høyere utdanning innen teknologiske fagområder

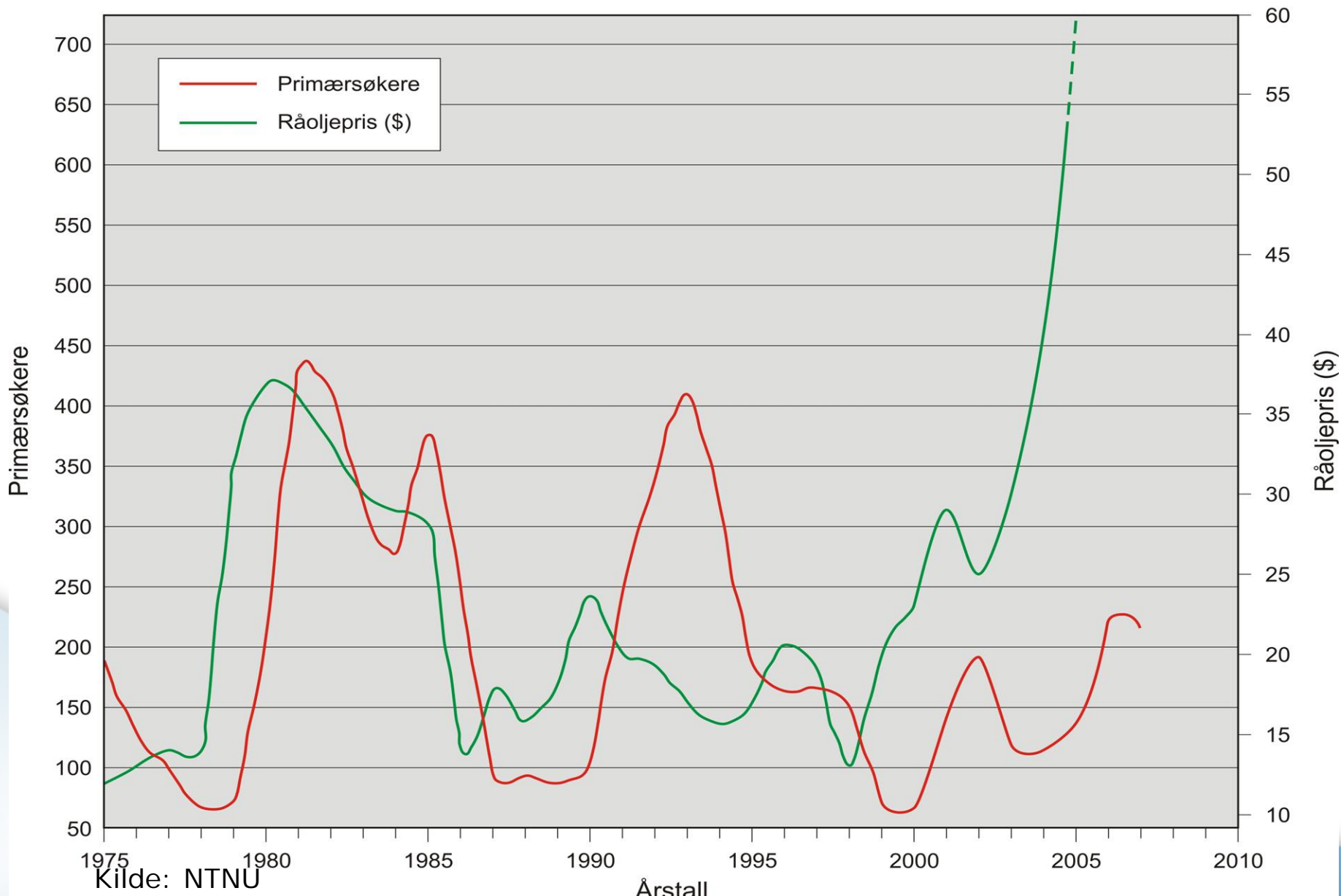
Primærstøkere IVT fordelt på antall plasser 2007 m/energi og miljø

Offisielle tall fra Samordna opptak pr. 1/7-07

Studieprogram Geofag og petroleumsteknologi

Sammenheng mellom primærsøkere og råoljepris 1975 - 2007

Kilde: NTNU

Felles interesser - Norge i verdenstoppen

- Observasjon:

Tilgang på rett forskning som grunnlag for innovasjon og vekst er en viktig innsatsfaktor for å kunne konkurrere i et internasjonalt marked

- Tiltak:

Akademia = leverandør av kunnskap og forskningsresultater

Akademia = samarbeidspartner for næringslivet

Vi trenger en forskningspolitikk som bidrar til å styrke kunnskapskapitalen ved våre universiteter og høyskoler. Det er Norges fremtid dette handler om, skriver **Per Terje Vold**, Oljeindustriens Landsforening, **Paul Chaffey**, Abelia og **Stein Lier-Hansen**, Norsk Industri.

Ambisiøs innovasjon

DEBATT & INNLEGG

«Vårt mål er at Norge skal bli en av de ledende, innovative, dynamiske og kunnskapsbaserte økonomier i verden innenfor de områder hvor vi har fortrinn. Norge skal være et godt land å drive næringsvirksomhet i». Dette er hentet fra regjeringens Soria-Moria erklæring. Vi har tilsvarende ambisjoner som regjeringspartnerne formulerte. Samtidig vet vi at forsknings- og innovasjonspolitikken må styrkes, dersom målet skal kunne nås.

Men hva må til?

■ Den brukerstyrte forskningen må styrkes. Denne ordningen bidrar til å koble næringsliv, institutter og universiteter. Det er en forutsetning for å få over-

høyskoler må komme. Teknologisk forskning krever mye, moderne og kostbart utstyr for å kunne levere resultater. De senere år har investeringene vært lave, vi har et stort etterslep her. Tungt vitenskapelig utstyr bør brukes som felles forskningsressurser og bidra til å tiltrekke kompetanse fra utlandet.

■ Tilgangen på høyt kvalifisert personell må bedres. Et norsk utdanningssystem som ikke kan levere nok kandidater, samtidig

«Skyldfordelingsdiskusjonen» bringer oss ikke videre

som det er et fallende antall studenter fra Norge som søker seg til utenlandske skoler, er på sikt en tilnærmet katastrofe for næringslivet.

Ny norsk teknologi har de

Per Terje Vold.

Paul Chaffey.

ved Universitetet i Oslo har i en analyse fra 2003 vist at avkastningen fra Statens pensjonsfond - Utland dekker rundt 25 prosent av importregningen og at hele 75 prosent må dekkes av eksport av varer og tjenester utenom olje og gass om noen tiår. I dag dekkes bare vel 60 prosent gjennom slik eksport.

Den langsiktige utfordring som ligger i Strøms analyse krever at vi som nasjon makter

brønner? Stimulerer regjeringen i for liten grad til innovasjon i den landbaserte industrien for å sikre økt eksportvirksomhet utenom olje og gass?

Skal vi oppnå målet om at Norge skal bli en av de ledende, kunnskapsbaserte økonomier i verden, må vi ha ambisiøse innovasjonspolitiske målsettinger. Innrettingen må etter vårt syn være slik at vi bygger opp en kunnskapskapital som har verdi for næringslivets innovasjon. Samtidig må systemet være lagt opp slik at også næringslivet og bedriftene selv velger å satse mer.

Vi kan knapt være tilfreds med at den brukerstyrte forskningen ikke har den veksten en må forvente, gitt regjeringens tydelig uttalte ambisjoner. Det er jo den brukerstyrte delen av forskningen som skal stimulere næringslivet til mer forskning og innovasjon. Treprosentmålet står fast, men «skyldfordelings-

Kilde:

DN
30.10.07

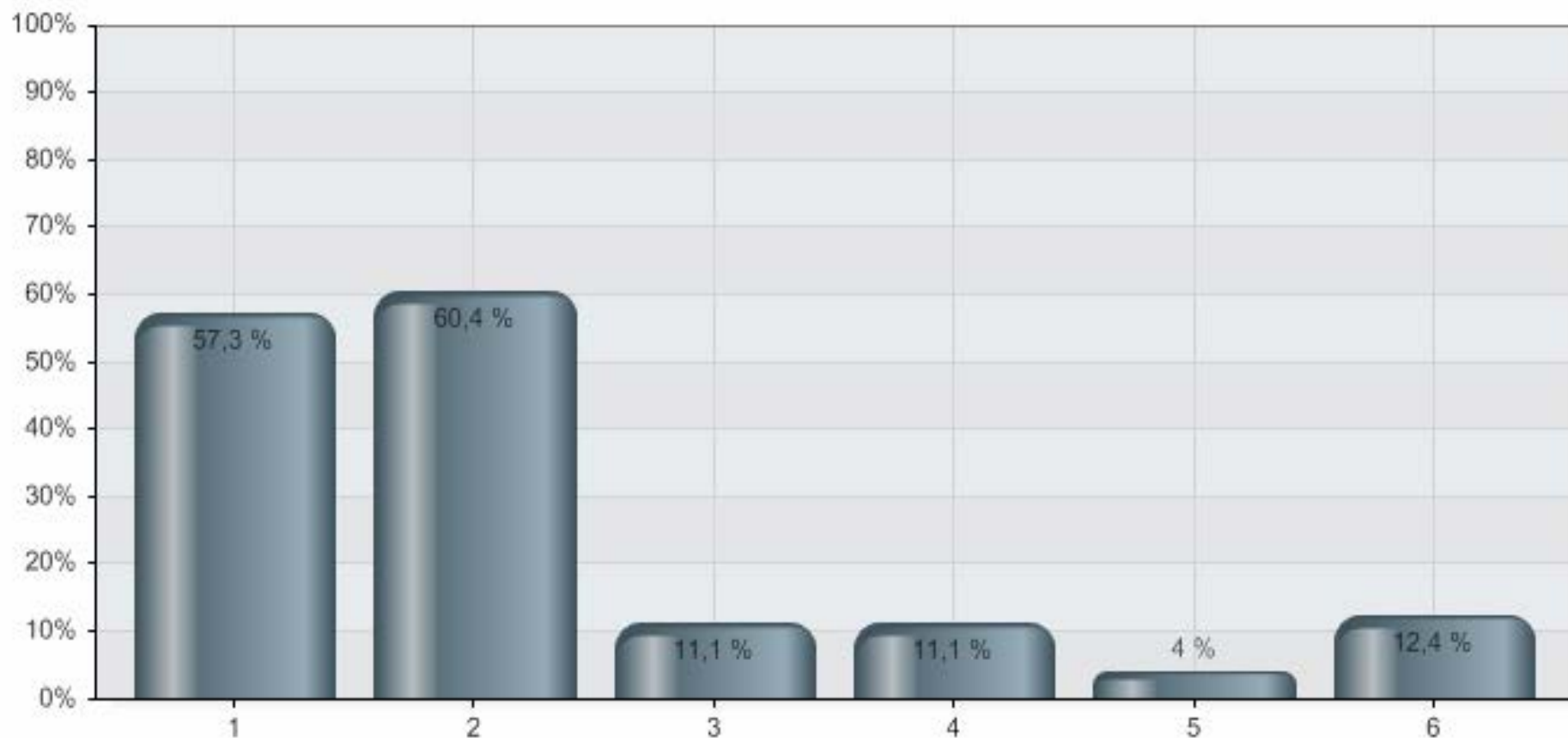
Om innovasjon

- Innovasjon er å bruke ny kunnskap til å *skape resultater*
- *Suksess i markedet* er eneste målestokk for innovasjon i næringslivet
- Utfordringen er ikke å *skape* ideer, men å *utnytte* dem
- *Tjenesteinnovasjon* foregår i prosesser som ikke fanges opp av tradisjonell statistikk
- Samfunn med *tjenesteproduksjon* trenger et nytt begrep om innovasjon

Bakaas Telenor,
Innovasjonskonferanse 30.10 07

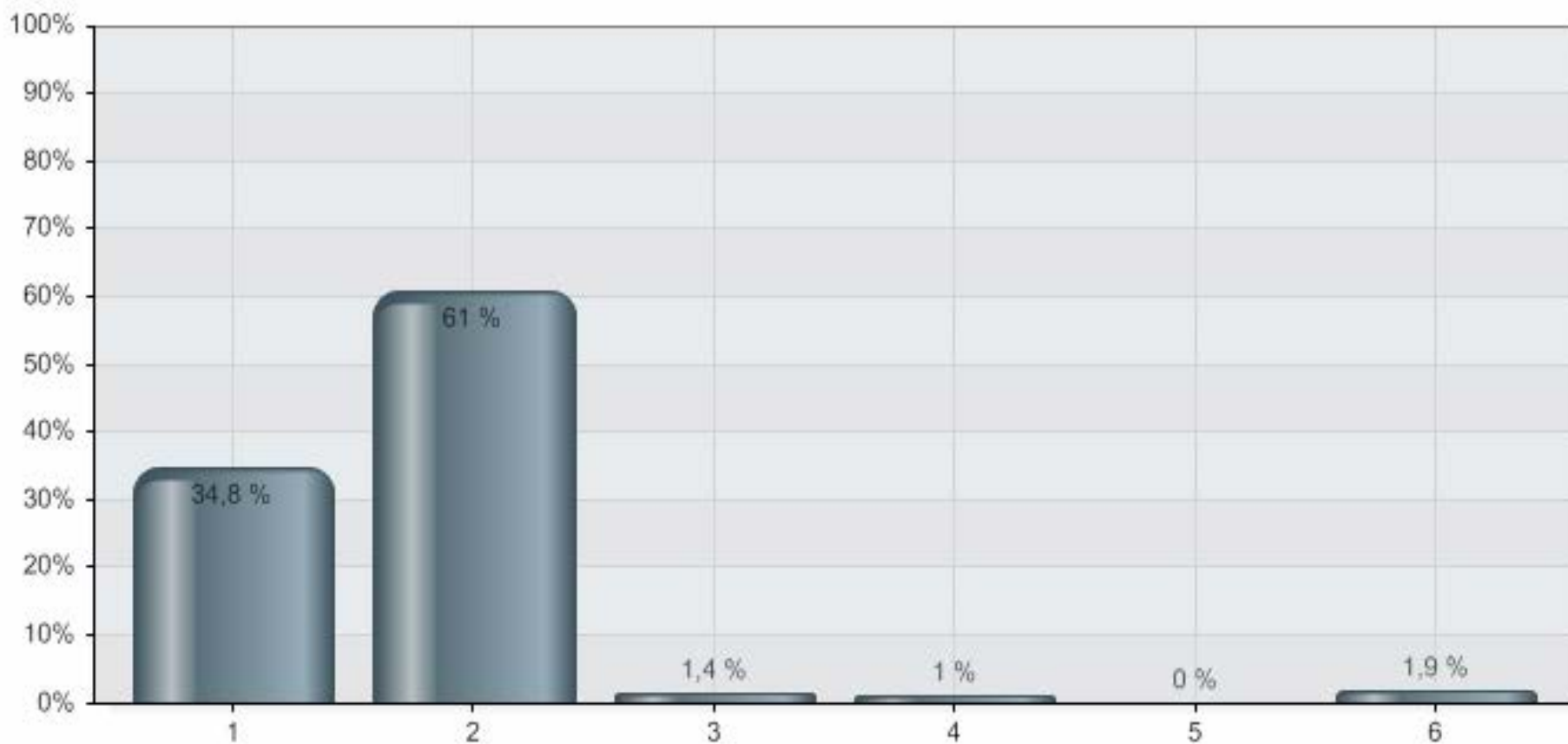
16. Hvilke faktorer anser du er hemmende for bedriftenes forskning og innovasjon?

Alternativer	Prosent	Verdi
1 finansiering	57,3 %	129
2 kvalifisert personell	60,4 %	136
3 markedsinformasjon	11,1 %	25
4 teknologiinformasjon	11,1 %	25
5 forskningsinformasjon	4,0 %	9
6 samarbeidspartnere	12,4 %	28
Total		225

Kilde. Norsk Industris FoU og innovasjonsundersøkelse 2007

17. Hva anser du er industriens viktigste forskningsmiljø i Norge?

Alternativer		Prosent	Verdi
1	NTNU	34,8 %	73
2	SINTEF	61,0 %	128
3	Universitetet i Oslo	1,4 %	3
4	Universitetet i Bergen	1,0 %	2
5	IRIS	0,0 %	0
6	RTIM	1,9 %	4
Total			210

Kilde. Norsk Industris FoU og innovasjonsundersøkelse 2007

